

Årsredovisning 2023

Nämnden för prövning av
oredlighet i forskning

Dnr: 1.3.2-23/0163

Ordförandens inledning

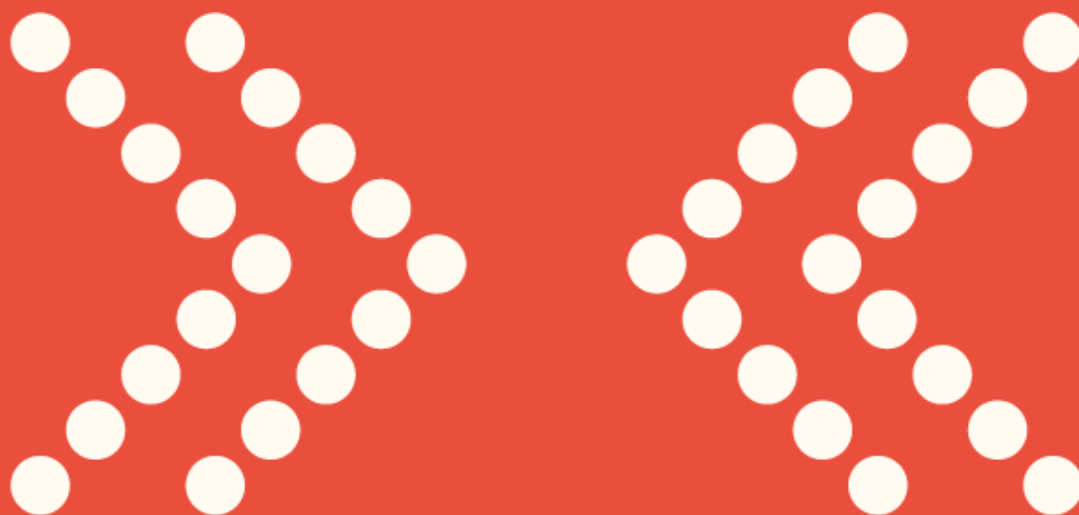
Nämnden för prövning av oredlighet i forskning har under 2023 fortsatt att utveckla myndighetens verksamhet. Bland annat har kansliet förstärkts och webbplatsen har utvecklats för att berörda lättare ska kunna kommunicera med nämnden och följa de ärenden de är inblandade i. Arbete med att delta i domstolsprocesser efter överklagande av nämndens beslut har i viss mån präglat året. Fortfarande utgör ärendetillströmningen en utmaning för nämnden och vi ser inför framtiden att ytterligare resurser kan behöva tillföras.

Uppsala den 16 februari 2024

Thomas Bull
Ordförande

Innehållsförteckning

- 1 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning
  - 1.1 Myndighetens uppgifter
  - 1.2 Myndighetens organisation

- 2 Resultatredovisning
  - 2.1 Verksamhetens intäkter och kostnader
  - 2.2 Prövningen av ärenden
    - 2.2.1 Nya ärenden
    - 2.2.2 Vilka misstankar och ämnesområden ärendena avsett
    - 2.2.3 Ärenden som beslutats
    - 2.2.4 Andra frågor kopplade till handläggningen
  - 2.3 Uppbyggnad av verksamheten i övrigt
  - 2.4 Årlig rapport
  - 2.5 Återrapportering informationssäkerhet
  - 2.6 Uppföljning av nämndens verksamhet

- 3 Kompetens
  - 3.1 Bemanning och kompetens
  - 3.2 Kompetensutveckling
  - 3.3 Arbetsmiljö och hälsa
  - 3.4 Sjukfrånvaro
  - 3.5 Jämställdhet och mångfald

- 4 Finansiell redovisning
  - 4.1 Resultaträkning
  - 4.2 Balansräkning
  - 4.3 Anslagsredovisning
  - 4.4 Tilläggsupplysningar och noter
    - 4.4.1 Tilläggsupplysningar
    - 4.4.2 Noter
  - 4.5 Sammanställning över väsentliga uppgifter

- 5 Underskriftsmening

1 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

1.1 Myndighetens uppgifter

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (Npof) inrättades den 1 januari 2020 som en statlig myndighet under utbildningsdepartementet. Nämndens uppgifter regleras i förordningen (2019:1152) med instruktion för Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (nedan kallad instruktionen). Enligt instruktionen är nämndens uppgift att pröva frågor enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning (nedan kallad lagen). Det innebär att nämnden ska pröva om oredlighet i forskning ägt rum. Med sådan oredlighet avses enligt lagen en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning.

Nämnden ska med sin prövning och sina beslut bidra till att god forskningssed upprätthålls och därmed medverka till ett högt förtroende för svensk forskning och Sverige som en ledande forskningsnation. (prop.2018/19:58)

Prövningsärenden vid nämnden kan initieras på tre olika sätt, genom:

- ett överlämnande från en forskningshuvudman i enlighet med lagen,
- en anmälan från enskild, eller
- att nämnden på eget initiativ tar upp en fråga den fått kännedom om på något annat sätt.

Nämnden ska även stå för omvärldsanalys och kunskapsspridning inom sitt verksamhetsområde. (prop.2018/19:58)

Varje år ska nämnden enligt instruktionen publicera en rapport med en sammanställning av:

- de beslut nämnden fattat under föregående kalenderår
- informationen som lämnats enligt 13 § lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning
- och 1 kap. 18 § högskoleförordningen (1993:100).

Denna rapport benämns Årlig rapport och beskrivs i avsnitt 2.4.

I regleringsbrevet för år 2023 har nämnden fått ett mål och återrapporteringskrav rörande informationssäkerhet. Det beskrivs i avsnitt 2.5.

1.2 Myndighetens organisation

Nämnden är myndighetens ledning.

Nämndens ledamöter 2023

- Thomas Bull (ordförande), Justitieråd, f.d. professor
- Peter Allebeck, professor
- Toni Arndt, professor
- Åke Arvidsson, professor
- Margaretha Fahlgren, professor emerita
- Eva Forssell-Aronsson, professor
- Björn Petersson, docent
- Karin Sporre, professor, senior
- Susanne Tornhamre, docent
- Cynthia de Wit, professor

Nämndens ledamöter 2024

- Thomas Bull (ordförande), Justitieråd, f.d. professor
- Peter Allebeck, professor
- Toni Arndt, professor
- Åke Arvidsson, professor
- Tom Britton, professor
- Eva Forssell-Aronsson, professor
- Anna Hultgårdh-Nilsson, professor
- Päivi Jokela, docent
- Björn Petersson, docent
- Karin Sporre, professor, senior
- Anna Strömberg, professor

Professor Uno Wennergren var förordnad som ledamot i nämnden men entledigades på egen begäran med verkan från och med den 17 maj 2023. Catarina Barketorp, lagman vid Uppsala tingsrätt, var förordnad som ersättare för ordföranden under hela 2023. Regeringen har beslutat om nya förordnanden i nämnden från och med 2024, vilket innebär att nämnden sedan 2024 delvis har en annan sammansättning.

Nämnden har under året haft totalt elva sammanträden. Ett av dem var ett tvådagars sammanträde. Sex av dem genomfördes digitalt.

Etikprövningsmyndigheten är enligt 8 § instruktionen värdmyndighet åt Npof. Myndigheterna har en särskild överenskommelse kring värdmyndighetsskapet.

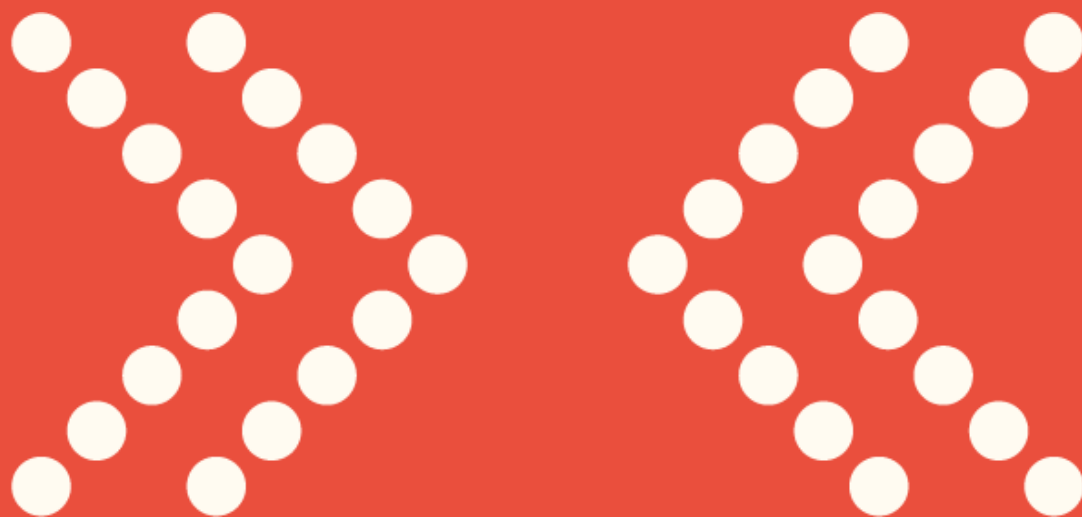
Till nämndens hjälp finns en kanslifunktion med handläggare med forskarbakgrund samt en administratör. En kanslichef leder och fördelar det löpande arbetet på kansliet. Etikprövningsmyndigheten är arbetsgivare för kansliets personal. Det finns ett dataskyddsombud utsett som rapporterar till nämndens ordförande. Dataskyddsombudet är anställt vid Etikprövningsmyndigheten.

Enligt instruktionen får nämnden utse sakkunniga för att biträda nämnden vid utredning av ärenden om oredlighet i forskning.

Nämnden är kunder hos Statens Servicecenter som hanterar ekonomiska och delvis personaladministrativa processer åt nämnden.

Nämnden hyr lokaler tillsammans med värdmyndigheten i Uppsala. En person vid kansliet arbetar i Lund. Under 2023 har nytt hyreskontrakt tecknats i Lund tillsammans med Etikprövningsmyndigheten. Arkivlokal finns i Uppsala universitets arkiv i Segerstedthuset i Uppsala.

Nämndens verksamhet är inte indelad i olika verksamhetsområden.

2 Resultatredovisning

2.1 Verksamhetens intäkter och kostnader

Tabell 1. Verksamhetens intäkter och kostnader (tkr) per år.

Verksamhetens intäkter	2023	2022	2021	2020
Intäkter av anslag	9 287	8 528	6 457	3 652
Finansiella intäkter	60	30	-	-
Summa intäkter	9 347	8 558	6 457	3 652
Verksamhetens kostnader				
Summa kostnader	-9347	-8 558	-6 457	-3 652

Resultatredovisningen är utformad i syfte att utgöra ett underlag för bedömningen av myndighetens resultat och genomförande av verksamheten.

År 2023 var nämndens fjärde verksamhetsår. Verksamhetens fokus har varit att pröva inkomna oredlighetsärenden och därutöver att fortsätta uppbyggnaden av myndigheten i övrigt. Året har även präglats av ett antal rättsprocesser till följd av överklaganden av nämndens beslut.

Som tabellen ovan visar förbrukades 9 347 tkr. Ramanslaget var 9 330 tkr och myndigheten disponerade ett anslagssparande om 71 tkr.

Nedan beskrivs prövningsverksamheten (2.2) och uppbyggnaden av verksamheten (2.3). Vi redovisar nämndens arbete med den årliga rapporten (2.4), informationssäkerhetsarbetet (2.5) och den uppföljning av verksamheten som görs (2.6).

2.2 Prövningen av ärenden

2.2.1 Nya ärenden

Nämndens huvudsakliga uppgift enligt instruktionen är att pröva ärenden om oredlighet i forskning enligt lagen. Som nämnts ovan kan prövningsärenden initieras på tre olika sätt, genom:

- ett överlämnande från en forskningshuvudman,
- en anmälan från enskild, eller
- att nämnden tar upp en fråga om oredlighet i forskning som den har fått kännedom om på något annat sätt.

När nämnden inrättades var uppskattningen att nämnden skulle ta emot ett begränsat antal ärenden. Den bedömningen baserades på propositionen som låg till grund för att nämnden bildades (prop. 2018/19:58 s. 94-95) och betänkandet där uppskattningen var cirka 15 ärenden per år (SOU 2017:10 s. 199). I tabellen nedan visas antalet nya ärenden som kom in respektive år och på vilket sätt de initierades.

Tabell 2. Antal ärenden per år.

Typ av ärende	2023	2022	2021	2020
Överlämnat	10*	14	17	23
Anmält	26	33	23	23
Egeninitierat	0	0	0	0
Summa	36	47	40	46

*varav ett avdelat från ett överlämnat ärende 2022

Statistiken ovan visar att nämnden tagit emot ett större antal ärenden varje år än vad som uppskattades i förarbetena. Det första verksamhetsåret tog nämnden emot 46 ärenden, varav elva överlämnades med stöd av lagens övergångsbestämmelser och alltså påbörjats av forskningshuvudmän men inte hunnit avgöras. År 2021 togs 40 ärenden emot och år 2022 47 stycken. År 2023 minskade antalet inkomna ärenden något till 36 stycken. Flera ärenden har dock varit mycket omfattande när det gäller antal misstänkta forskare, artiklar och andra arbeten. Minskningen i antal ärenden har således inte inneburit någon minskning av den arbetsbelastning som påverkar nämnden. (Se även under 2.2.4)

I några fall har misstankar om samma sak anmälts/överlämnats två gånger, ibland flera. Misstankarna handläggs i de fallen samlat som ett ärende och redovisas därför som ett ärende i statistiken och inte som flera. Det som avgör hur ärendet redovisas är om det först kom in som ett överlämnande eller som en anmälan. År 2020 hade vi ett sådant dubbelrapporterat ärende, år 2021 fem sådana, år 2022 två och år 2023 nio. Det har således skett en ökning av antalet ärenden som kommer in från olika avsändare. Av de nio ärendena 2023 är det fem som redovisas som anmälda ärenden ovan, men där det även kommit in överlämnanden från forskningshuvudman. Det är ett ärende som redovisas som ett överlämnat ärende som också kommit in som en anmälan. Övriga tre dubbelrapporterade ärenden avsåg ärenden som kom in på samma sätt. Tabellen ovan kan ge bilden av att forskningshuvudmännen lämnade över färre ärenden 2023 än tidigare år. Totalt sett överlämnades dock 15 ärenden, men i 5 av dem var en anmälare snabbare att anmäla misstankar om samma sak.

År 2022 konstaterade vi en ökning av antalet anmälningar. Det var då ett antal anmälare som löpande återkom och gjorde flera anmälningar, vilket var en ny företeelse. Det har förekommit även under 2023, men bara i ett fåtal fall.

2.2.2 Vilka misstankar och ämnesområden ärendena avsett

De avvikelser från god forskningssed som nämnden har till uppgift att pröva är fabricering, förfalskning och plagiering. Fördelningen av dessa typer av misstankar som överlämnades och anmälades år 2023 liksom tidigare år beskrivs i tabellen nedan. Vissa ärenden rör flera typer av avvikelser.

Tabell 3. Typ av anmäld/överlämnad misstanke.*

Typ av anmäld/ överlämnad misstanke	Antal misstankar 2023	Antal misstankar 2022	Antal misstankar 2021	Antal misstankar 2020
Fabricering	20	21	13	10
Förfalskning	21	25	17	18
Plagiering	11	19	15	18
Annat/ Ej fabricering/ förfalskning/plagiering	2	3	6	10
Summa	54	68	51	56

*Statistiken i tabellen avser de misstankar som registrerats vid tiden för beslutet om årsredovisningen respektive år. I enstaka fall kan misstankar läggas till eller ändras i pågående ärenden om nya uppgifter i ärendet tillkommer.

Fördelningen mellan olika typer av misstänkt oredlighet har sett relativt lika ut under åren. Det som avviker 2023 är att antalet misstankar om plagiering minskat och att antalet misstankar om fabricering och förfalskning ligger på samma nivå, vilket tidigare inte varit fallet. Antalet misstankar om ”annat” har minskat över åren.

Ämnesmässigt fördelade sig ärendena över forskningsämnesområden på det sätt tabellen nedan visar.

Tabell 4. Antal ärenden per forskningsämnesområde enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnena 2011.*

Forskningsämnesområde	Antal ärenden 2023	Antal ärenden 2022	Antal ärenden 2021	Antal ärenden 2020
Humaniora och konst	1	3	4	6
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	0	0	0	0
Medicin och hälsovetenskap	17	25	23	18
Naturvetenskap	7	11	1	12
Samhällsvetenskap	4	2	8	5
Teknik	7	6	4	4
Oklassificerat	0	0	0	1
Summa	36	47	40	46

*I år 2020 presenteras ämnesindelningen på ett annat sätt. Då en indelning enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnena anses vara en ändamålsenlig indelning används den i stället.

Det kan konstateras att ärendena även i år täcker alla forskningsämnesområden utom Lantbruksvetenskap och Veterinärmedicin. Det är fortfarande flest ärenden inom Medicin och hälsovetenskap följt av Naturvetenskap och Teknik. Inom Humaniora och konst och Samhällsvetenskap är det fortsatt få ärenden.

Det är svårt att i detta sammanhang bedöma skälen bakom varför det förekommer fler eller färre ärenden inom vissa forskningsämnesområden. Det finns många faktorer som kan påverka fördelningen och det kräver en djupare analys som vi inte har utrymme att göra här i årsredovisningen.

2.2.3 Ärenden som beslutats

Under 2023 fattade nämnden beslut i 46 ärenden, vilket är en ökning jämfört med tidigare år. Antalet beslutade ärenden fördelat på typ av ärende och år beslutet togs redovisas i tabellen nedan.

Tabell 5. Antal beslutade ärenden.

Typ av ärende	Antal beslut 2023	Antal beslut 2022	Antal beslut 2021	Antal beslut 2020
Överlämnat	10	17	13	14
Anmält	36	23	19	11
Summa	46	40	32	25

Nedan följer en tabell över besluten som visar antalet ärenden där oredlighet i forskning konstaterats (fällande beslut), och antalet där det inte ansågs vara oredlighet (friande beslut). I tabellen anges även antalet avvisningsbeslut.

Tabell 6. Utgång i beslutade ärenden.

Typ av ärende	Fällande beslut				Friande beslut				Beslut om avvisning			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
Överlämnat	5	6	2	4	4	11	10	7	1	0	1*	3
Anmält	4	1	0	0	19	12	13	3	13	10	6*	8
Summa	9	7	2	4	23	23	23	10	14	10	7	11

*2021 skrevs ett anmält respektive ett överlämnat ärende av.

Det kan summeras att det fortfarande är en liten andel av alla beslut som är fällande, även om fler fällande beslut fattades under 2023 än tidigare år. Det kan även konstateras att det är fler anmälda ärenden med fällande utgång 2023 än tidigare år.

Beslut om avvisning fattas om misstankar faller utanför lagens tillämpningsområde. Misstankar avvisas även med stöd av 10 § lagen om misstankarna är uppenbart obefogade. Även om ett avvisningsbeslut innebär att det inte sker en prövning i sakfrågan är arbetet bakom ett sådant beslut många gånger omfattande. Det gäller särskilt när det måste fastställas att den anmälda forskningen inte utförts vid någon forskningshuvudman som omfattas av lagens tillämpningsområde, utan enbart vid exempelvis privata företag eller i utlandet.

2.2.4 Andra frågor kopplade till handläggningen

Enligt 9 § instruktionen får nämnden utse sakkunniga för att biträda nämnden vid utredning av ärenden om oredlighet i forskning. Om sakkunniga anlitas beror på vilka behov som föreligger i det enskilda ärendet och påverkas således av ärendets karaktär, komplexitet etcetera.

Under 2023 anlätades 14 sakkunniga i 12 av de ärenden som prövades i sak och beslutades. Fördelningen av sakkunniga per typ av ärende åskådliggörs i nedanstående tabell.

Tabell 7. Antal sakkunniga som anlitats i de ärenden som beslutats under året.

Typ av ärende	2023	2022	2021	2020
Överlämnat	4	7	10	6
Anmält	10	7	5	0
Summa	14	14	15	6

Handläggningstiden för de ärenden som beslutades under 2023 var i medel 8,25 månader. För överlämnade ärenden var spridningen 3-26 månader och för anmälda ärenden 1-25 månader.

Handläggningstiderna bör tolkas med stor försiktighet. Om handläggningstiden är kort eller lång är inte ett mått på om nämnden handlagt ärendet effektivt eller inte utan har att göra med bland annat hur komplicerat och omfattande ärendet är. Det kan i sin tur ha att göra med om ett ärende rör flera misstankar och flera arbeten som ska bedömas, hur mycket underlag och data som behöver samlas in och gås igenom och om det är många anmälda. En annan omständighet som påverkar handläggningstiden är om sakkunnig behöver utses och om det är svårt att hitta en sakkunnig som har möjlighet att ta sig an sakkunniguppdraget.

Tabell 8. Medelhandläggningstid i månader för avslutade ärenden.

Typ av ärende	2023	2022	2021	2020
Överlämnat	9,0	7,1	7,6	5,6
Anmält	7,5	7,1	5,6	1,9

Medelhandläggningstiden anges i hela månader. Om ett ärende avslutats på mindre än en månad räknas det som 0 månader osv.

2.3 Uppbyggnad av verksamheten i övrigt

Under året har vi arbetat med fortsatt utveckling av verksamheten. Vi har med hjälp av konsulter utvecklat vår webbplats med funktionen ”Mina sidor” som underlättar för anmälda att ta del av handlingar i sina ärenden, att följa statusen i ärendena och att få information om hur processen går till.

Våren 2023 genomförde vi liksom tidigare år ett seminarium riktat till universitets- och högskolesektorn tillsammans med Sveriges universitets- och högskoleförbund där vi diskuterade utvecklingsfrågor kopplat till lagen och våra olika roller.

Till följd av överklaganden av nämndens beslut har omfattande arbete lagts på processer i förvaltningsrätt och kammarrätt och vi har utvecklat våra arbetssätt kring detta. Vi har även arbetat med frågor kopplade till enhetlighet i beslutsskrivandet och underlag för beslutsfattandet.

2.4 Årlig rapport

Nämnden ska varje år publicera en rapport enligt 2 § instruktionen. Den ska innehålla en sammanställning av nämndens avgöranden från föregående kalenderår och den information som lämnats enligt 13 § lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning och 1 kap. 18 § högskoleförordningen (1993:100). Den årliga rapporten ska vara en del i myndighetens omvärldsbevakning och bidra till kunskapsspridningen inom sektorn. (prop. 2018/19:58 s. 20)

År 2023 tog nämnden fram sin tredje årliga rapport. Rapporten överlämnades till regeringen den 9 juni 2023. Den spreds till de universitet- och högskolor som omfattas av högskoleförordningen (1993:100), regioner och kommuner, statliga förvaltningsmyndigheter som bedriver forskning och enskilda utbildningsanordnare och stiftelser via mejl. Den trycktes även i 200 exemplar och spreds bland annat till de som besvarat enkäterna.

2.5 Återrapportering informationssäkerhet

I regleringsbrevet avseende år 2023 anges att nämnden övergripande ska redogöra för hur nämnden arbetar för att stärka den egna informationssäkerheten och hur nämnden planerar för att möta framtida behov. Redovisningen ska innehålla en beskrivning av åtgärder för att utveckla den interna styrningen och uppföljningen av informationssäkerhetsarbetet.

Nämnden har ett ledningssystem för informationssäkerhet. Det lägger grunden för vår interna styrning och uppföljning av informationssäkerheten. Nedan nämns några konkreta åtgärder vi arbetat med under året.

Vi har tillsammans med vår IT-leverantör sett över hur vår miljö är uppsatt. Det är ett arbete som fortfarande pågår. Vi har även sett över våra gemensamma rutiner för vad som ska göras när anställda och konsulter börjar och slutar arbeta för myndigheten.

Funktionen ”Mina sidor” på vår webbplats som anmälda loggar in på med hjälp av BankId är ett led i att dela information med anmälda på ett annat sätt än tidigare. ”Mina sidor” innebär även en säkrare delgivningsform än den vi använt oss av förut.

När det gäller att planera för framtida behov är det två faktorer som påverkar planeringen. Den första är att avtalet med nuvarande IT-leverantör går ut och nytt avtal måste upphandlas under 2024. Vi behöver därför avväga vad som prioriteras och vad vi investerar i eftersom vi kommer att byta leverantör. Det andra är att vår budget, ramanslaget, inte ger något utrymme att genomföra några utvecklingsarbeten under 2024 som innebär kostnader. Som liten myndighet är det svårt att ligga i framkant och vara experter när det gäller utveckling inom ett så rörligt område som informationssäkerhet. Vi har inte möjlighet att ha anställda med den expertisen utan det krävs externt stöd, vilket i sig innebär kostnader.

2.6 Uppföljning av nämndens verksamhet

Nämnden följer upp hur verksamheten levererar mot verksamhetsplan och budget och beslutar om justeringar tertialvis. Det har även beslutats att viss statistik ska följas på årsbasis. Det är dels den statistik som redovisats ovan (2.2), dels viss annan statistik som följs internt eller genom den årliga rapporten (2.4). I verksamhetsplanen har nämnden även satt upp vissa mål för handläggningen, exempelvis inom vilken tid anmälda ska meddelas om ett nytt ärende och inom vilken tid ett beslut ska expedieras.

I de enkäter som användes som underlag för den årliga rapporten under året ställdes frågor rörande nämndens verksamhet i utvecklingssyfte. Det ställdes en övergripande fråga kring förslag på hur kunskapen om god forskningssed kan förstärkas. En fråga avsåg om verksamheterna hade några synpunkter kring utformningen av nämndens beslut. Det frågades även om det fanns några övriga synpunkter eller medskick till nämnden i utvecklingen av verksamheten. Svaren används av nämnden i den fortsatta utvecklingen.

Nämnden har tagit ställning till om styckkostnader för handläggningen av ärenden av olika slag ska redovisas enligt 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Mot bakgrund av att ärendena är av mycket varierande slag när det gäller komplexitet, omfattning och hur mycket arbete som krävs, har nämnden bedömt att det inte är rättvisande eller relevant att jämföra kostnader per ärende. Det är inte heller ett stort antal ärenden det är fråga om på det sätt som bestämmelsen avser. Nämnden har därför beslutat att inte redovisa kostnader per ärende.

Nämnden har däremot beslutat att följa en resultatindikator. Resultatindikatorn avser om högre instans ändrar eller fastslår nämndens beslut.

Nedan redovisas hur många av nämndens beslut som överklagats och om det skett av de anmäld eller anmälare.

Tabell 9. Antal beslut som överklagats och om det skett av anmälda eller anmälare, fördelat per år.

Klagande	2023	2022	2021	2020
Anmäld	9	3	1	1
Anmälare	5	6	8	0
Totalt	14*	9	9	1

*År 2023 var det två beslut som överklagades av både anmälda och anmälare. Det totala antalet beslut som överklagades det året var 12 st.

Det är totalt 31 beslut som överklagats under åren 2020-2023. 19 av dem har överklagats av anmälare och 14 av anmälda. Av de beslut som överklagats av anmälda är det forskare som fällts för oredlighet som överklagat med undantag för två fall då det var friade forskare som klagade på beslutsmotiveringen.

Tabell 10. Antal överklaganden som avvisats respektive prövats i sak fördelat per år.

Typ av avgörande	2023	2022	2021	2020
Avvisning	7	5	6	0
Prövning i sak	3	1	1	0
Totalt	10	6	7	0

Av de beslut som överklagats är det 18 som avvisats av förvaltningsrätten. Fem har tagits upp till sakprövning och avgjorts under åren 2020-2023. Övriga överklaganden har inte avgjorts.

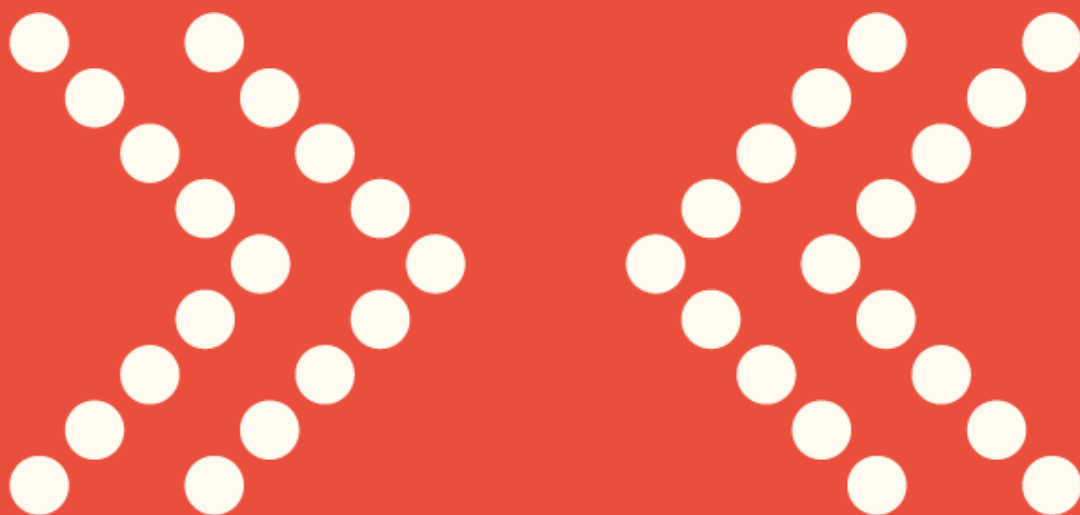
Samtliga avvisningsbeslut har avsett överklaganden från anmälare. Förvaltningsrätten har i dessa fall gjort samma bedömning som nämnden och funnit att en anmälare inte är part i ett oredlighetsärende och inte har talerätt, varför de inte kan överklaga nämndens beslut. Åtta av anmälarna har överklagat förvaltningsrättens beslut till kammarrätten. Kammarrätten har inte meddelat prövningstillstånd. Två av anmälarna överklagade kammarrättens beslut till Högsta förvaltningsdomstolen, som i sin tur inte heller meddelade prövningstillstånd.

I de fem mål som hittills prövats i sak har Förvaltningsrätten i Uppsala gjort samma bedömning som nämnden i tre mål. De har delvis gjort en annan bedömning än nämnden i ett mål och friat en forskare i ett mål där nämnden fällt forskaren. Det senare målet prövades även av Kammarrätten i Stockholm, som meddelade dom med samma utgång som Förvaltningsrätten i Uppsala. Nedan beskrivs dessa 5 avgöranden.

- I en dom som meddelades av Förvaltningsrätten i Uppsala år 2021 fann domstolen, liksom nämnden, att förfalskning ägt rum och att det var fråga om en allvarlig avvikelse från god forskningssed. Förvaltningsrätten gjorde dock en annan bedömning än nämnden i skuldfrågan och friade forskaren. Domen överklagades av nämnden till Kammarrätten i Stockholm som meddelade dom med samma utgång. Nämnden överklagade domen till Högsta förvaltningsdomstolen. År 2023 meddelade Högsta förvaltningsdomstolen att prövningstillstånd inte beviljades. Kammarrättens dom står därmed fast.
- I en dom meddelad 2022 fällde även Förvaltningsrätten i Uppsala de forskare nämnden fällt för oredlighet genom fabricering, med undantag för två forskare som friades. De två forskarna hade inkommit med ny bevisning i målet rörande sin involvering i forskningen och friades baserat på den bevisningen. Domen överklagades av övriga klagande. Kammarrätten i Stockholm meddelade dock inte prövningstillstånd varför förvaltningsrättens dom står fast.
- I en dom som meddelades 2023 bedömde Förvaltningsrätten i Uppsala, liksom nämnden, att en forskare gjort sig skyldig till oredlighet i forskning genom att hen plagierat i sin avhandling. Förvaltningsrätten gjorde samma bedömning som nämnden. Forskaren överklagade domen till Kammarrätten i Stockholm, men fick inte prövningstillstånd. Forskaren fick inte heller prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomen. Förvaltningsrättens dom står därmed fast.

- I en dom från 2023 bedömde Förvaltningsrätten i Uppsala, liksom nämnden, att en forskare gjort sig skyldig till oredlighet i forskning genom att hen plagierat i olika texter. Domen överklagades av forskaren i slutet av 2023.
- I en dom meddelad 2023 fälldes två forskare som överklagat nämndens beslut även av Förvaltningsrätten i Uppsala. Målet rörde förfalskning och fabricering. Domen överklagades av forskarna i början av 2024.

3 Kompetens

3.1 Bemanning och kompetens

Etikprövningsmyndigheten är värmyndighet åt nämnden och det är vid värmyndigheten nämndens kanslipersonal är anställd. Det är därmed Etikprövningsmyndigheten som har arbetsgivaransvaret och som mer fördjupat beskriver de delar som följer av kraven på årsredovisningen i dessa delar, exempelvis statistik. Här ges en kort beskrivning av bemanning och kompetens.

Nämndens ordförande, ersättare för ordföranden och övriga ledamöter utses av regeringen. Från och med 2024 gäller nya förordnanden och nämnden har delvis fått en ny sammansättning då vissa ledamöter slutat och vissa tillträtt. Kansliet bemannades under årets första månader av fem anställda varav en administratör. Från och med juni månad anställdes ytterligare en handläggare på heltid och en handläggare på halvtid. Handläggarna är disputerade forskare med egen forskningserfarenhet efter genomförd doktorsexamen.

Till sin hjälp kan nämnden ta in sakkunniga för att bistå nämnden i prövningsärendena enligt 9 § instruktionen. 14 sakkunniga har anlåtats under år 2023.

Nämnden har även arbetat tillsammans med konsulter inom webbutveckling och grafisk formgivning.

Att ta hjälp av sakkunniga i prövningsärendena och konsulter i andra delar av verksamheten är fortsatt viktigt för att förstärka verksamheten och minska sårbarheten.

3.2 Kompetensutveckling

Fokus gällande kompetensutveckling 2023 har varit att kompetensutveckla kansliets personal i förvaltningsrätt. Till följd av ett antal överklaganden har kansliet även behövt utveckla sina arbetssätt och sin kompetens kring att representera myndigheten i domstolsprocesser.

Vi deltar fortsatt som medlemmar i The European Network of Research Integrity Offices, ENRIO.

3.3 Arbetsmiljö och hälsa

I denna del hänvisas till värmyndighetens årsredovisning för en beskrivning av vilka åtgärder de vidtagit på arbetsmiljöområdet.

3.4 Sjukfrånvaro

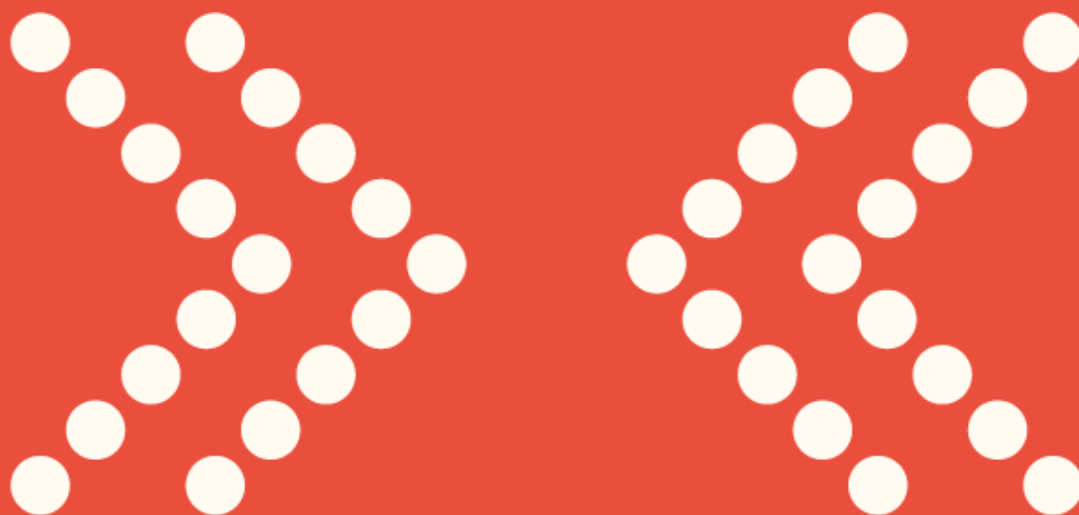
Statistik över sjukfrånvaro redovisas inte till följd av det låga antalet personer som arbetar för kansliet. Se i stället Etikprövningsmyndighetens årsredovisning.

3.5 Jämställdhet och mångfald

Under årets början bestod nämnden av fem kvinnor och sex män. En ledamot entledigades den 17 maj och ersattes inte under året. Därmed bestod nämnden av lika många kvinnor som män under resterande del av året. En kvinnlig ersättare för ordföranden var förordnad under året.

På kansliet arbetade under januari till och med maj fyra kvinnor och en man. Från och med juni månad arbetade fem kvinnor och två män vid kansliet.

Under året anlätades 14 sakkunniga, varav 4 var kvinnor och 10 män.

4 Finansiell redovisning

4.1 Resultaträkning

Tabell 11. Resultaträkning (tkr).

	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	9 287	8 528
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		0	0
Finansiella intäkter	2	60	30
Summa		9 347	8 558
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-131	-127
Kostnader för lokaler	4	-389	-254
Övriga driftkostnader	5	-8 826	-8 164
Finansiella kostnader	6	0	-13
Summa		-9 347	-8 558
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

4.2 Balansräkning

Tabell 12. Balansräkning (tkr).

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	7	8	302
Summa		8	302
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	8	0	50
Summa		0	50
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	9	-114	-71
Summa		-114	-71
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	10	1 006	4 076
Summa		1 006	4 076
SUMMA TILLGÅNGAR		900	4 357
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
	11	0	0
Summa		0	0
Skulder m.m.			
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	12	638	3 809
Leverantörsskulder		33	131
Summa		671	3 940
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	13	229	417
Summa		229	417
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		900	4 357

4.3 Anslagsredovisning

Tabell 13. Redovisning mot anslag (tkr).

Anslag	Not	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 16 3:12 Ramanslag						
ap.1 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	14	71	9 330	9 401	-9 287	114
Summa		71	9 330	9 401	-9 287	114

4.4 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

4.4.1 Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Nämnden för prövning av oredlighet i forsknings (Npof) bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § förordningen om myndigheters bokföring tillämpar Npof brytdagen den 5 januari.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Upplysning av väsentlig betydelse

Etikprövningsmyndigheten är sedan Npof bildades den 1 januari 2020 värmyndighet för Npof. Etikprövningsmyndigheten tillhandahåller kansliresurser, det vill säga personal, lokaler samt kontorsutrustning vilket påverkar resultaträkningen på kostnadssidan då lönekostnaderna för kansliet redovisas som driftskostnader. Nämnden har ingen anställd personal.

Upplysningar för jämförelseändamål

Noterna för kostnader i resultaträkningen har ändrats till att visa negativa saldon överensstämmande med resultaträkningen. I föregående årsredovisning visades beloppen med positiva saldon.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar hanteras av Etikprövningsmyndigheten. Från och med år 2024 har Npof en beviljad låneram på 1 300 tkr för verksamhetsinvesteringar.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Nämndledamöter/andra styrelse-/nämnduppdrag

	Ersättning (tkr*)
Thomas Bull, ordförande	98
Rådsuppdrag, Statskontoret Styrelseledamot, SVT AB	
Catarina Barketorp, ersättare för ordförande	49
Ledamot i insynsrådet, Rättsmedicinalverket Ledamot i disciplinnämnd, Sveriges Lantbruksuniversitet	
Peter Allebeck, ledamot	34
Toni Arndt, ledamot	34
Ledamot i medicinska avdelningen Stockholm, Etikprövningsmyndigheten Adjungerad till högskolestyrelse som prorektor, Gymnastik och idrottshögskolan	

Åke Arvidsson, ledamot	32
Ordförande i Rådet för utredning av frågor om vetenskaplig oredlighet, Högskolan Kristianstad	
Margaretha Fahlgren, ledamot	34
Eva Forssell-Aronsson, ledamot	30
Ledamot i forskningsrådet, Strålsäkerhetsmyndigheten	
Björn Petersson, ledamot	34
Ledamot i Filosofiska institutionens styrelse, Lunds universitet	
Karin Sporre, ledamot	34
Susanne Tornhamre, ledamot	25
Uno Wennergren, ledamot	17
Cynthia de Wit, ledamot	34

* Utbetalning av arvode till nämnden för möte i december kommer att göras i januari 2024 och framgår därför inte av tabellen ovan. Den upplupna ersättningen för 2023 till nämndens ledamöter uppgår till 15 tkr. Ordföranden och ersättaren för ordföranden har fasta arvoden och fick hela ersättningen utbetald 2023.

* Utbetalning av arvode till nämndens ledamöter för 2022 gjordes i januari 2023 och ingår i tabellen ovan, ersättningen uppgår till 187 tkr.

Anställdas sjukfrånvaro

Npof har inga anställda. Kansliets personal är anställda vid värdmyndigheten Etikprövningsmyndigheten. Sjukfrånvaron för kansliet redovisas i Etikprövningsmyndighetens årsredovisning.

4.4.2 Noter

Noter (tkr)

Resultaträkning

Not	1	Intäkter av anslag	2023	2022
		Intäkter av anslag	9 287	8 528
		Summa	9 287	8 528
		Utgifter i anslagsredovisningen	-9 287	-8 528
		Saldo	0	0

Not	2	Finansiella intäkter	2023	2022
		Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	60	30
		Summa	60	30

Ränteintäkterna har ökat jämfört med föregående år på grund av högre räntesats.

Not	3	Kostnader för personal	2023	2022
		Övriga kostnader för personal	-131	-127
		Summa	-131	-127

I posten ingår bland annat kostnader för utbildning och konferenser, annonser samt kostnader i samband med nämndens sammanträden.

Not	4	Kostnader för lokaler	2023	2022
		Hyra för kontorslokaler	-389	-254
		Summa	-389	-254

Nya lokaler i Uppsala och Lund har påverkat hyreskostnaden.

Not	5 Övriga driftkostnader	2023	2022
	Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	0	-1
	Resor, representation, information	-242	-218
	Köp av varor	-60	-50
	Köp av tjänster	-8 523	-7 895
	Summa	-8 826	-8 164

Köp av tjänster avser till övervägande del kostnader som Etikprövningsmyndigheten vidarefakturerar Npof, totala driftkostnader 7 128 tkr (6 049 tkr). Av dessa tjänster avser 5 867 tkr (5 028 tkr) lönekostnader för kanslipersonalen. Kanslipersonalen utökades under året. Ökade driftskostnader jämfört med föregående år beror till störst del på kostnader kopplat till den nya webbplatsen som lanserades januari 2023.

Not	6 Finansiella kostnader	2023	2022
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	-12
	Övriga finansiella kostnader	0	-1
	Summa	0	-13

Balansräkning

Not	7 Fordringar hos andra myndigheter	2023-12-31	2022-12-31
	Fordran ingående mervärdesskatt	8	22
	Kundfordringar hos andra myndigheter	0	280
	Summa	8	302

Not	8 Förutbetalda kostnader	2023-12-31	2022-12-31
	Övriga förutbetalda kostnader	0	50
	Summa	0	50

Not	9 Avräkning med statsverket	2023-12-31	2022-12-31
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-71	-2 098
	Redovisat mot anslag	9 287	8 528
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-9 330	-8 350
	Återbetalning av anslagsmedel	0	1 849
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-114	-71
	Summa Avräkning med statsverket	-114	-71

Not	10	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2023-12-31	2022-12-31
		Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	1 006	4 076
		Summa	1 006	4 076
		Beviljad kredit enligt regleringsbrev	400	400
		Maximalt utnyttjad kredit	0	0

Not	11	Myndighetskapital	2023-12-31	2022-12-31
		Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.		

Not	12	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2023-12-31	2022-12-31
		Utgående mervärdesskatt	0	12
		Leverantörsskulder andra myndigheter	638	3 796
		Summa	638	3 809
		År 2023 utgörs leverantörsskulden av faktura period 2023-12 från Etikprövningsmyndigheten jämfört med föregående år där fakturan för kvartal tre och fyra utgjorde leverantörsskuld.		

Not	13	Upplupna kostnader	2023-12-31	2022-12-31
		Övriga upplupna kostnader	229	417
		Summa	229	417

Anslagsredovisning

Not	14	Uo 16 3:12 Ramanslag
-----	----	----------------------

ap.1 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Enligt regleringsbrevet disponerar Nämnden för prövning av oredlighet i forskning en anslagskredit på 278 tkr. Krediten har inte nyttjats. Npof får disponera hela det ingående överföringsbeloppet på 71 tkr då detta understiger 3% av föregående års tilldelning 8 350 tkr enligt regleringsbrevet.

Anslaget är räntebärande.

4.5 Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2023	2022	2021	2020**
Låneram Riksgäldskontoret	<i>Ej tillämpligt</i>			
Kontokrediter Riksgäldskontoret				
Beviljad	400	400	400	400
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret				
Ränteintäkter	60	30	0	0
Räntekostnader	0	12	0	0
Avgiftsintäkter	<i>Ej tillämpligt</i>			
Anslagskredit				
Beviljad	278	250	249	246
Utnyttjad	0	0	0	0
Anslag				
<i>Ramanslag</i>				
Anslagssparande	114	71	2 098	4 548
Bemyndiganden	<i>Ej tillämpligt</i>			
Personal*	<i>Ej tillämpligt</i>			
Driftkostnad per årsarbetskraft	<i>Ej tillämpligt</i>			
Kapitalförändring				
Årets	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0

* Npof har ingen anställd personal.

** Npof startade den 1 januari 2020 därför finns inga jämförelsetal från tidigare år.

5 Underskriftsmening

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Uppsala, den 16 februari 2024

Thomas Bull
Ordförande

Peter Allebeck
Ledamot

Toni Arndt
Ledamot

Åke Arvidsson
Ledamot

Tom Britton
Ledamot

Eva Forssell-Aronsson
Ledamot

Anna Hultgårdh-Nilsson
Ledamot

Päivi Jokela
Ledamot

Björn Petersson
Ledamot

Karin Sporre
Ledamot

Anna Strömberg
Ledamot